

Interessent- innsikt

Regine Behrens Dyreng, Leder for Klosser Resiliens™

kan gi nye
forretnings-
muligheter og
bærekrafts-
innovasjon!

Om Klosser Innovasjon

- Et av Norges sterkeste innovasjons- og utviklingsmiljø
- Fremmer kunnskapsbasert næringsutvikling i Innlandet
- Bistår næringslivet med etablering, innovasjon, utvikling, finansiering og nettverk

Eiere: Innlandet Fylkeskommune (34,4 %),
SIVA (30,4 %), **Hamar** (9,6 %) og **Kongsvinger kommune**
 (5,9 %), + **småaksjonærer**(under 5 % eierskap).

Klosser Innovasjon AS

Ansatte

- Tynset
- Elverum
- Hamar
- Kirkenær
- Kongsvinger

Koordinator
Sofia Davidson

Prosjektøkonom
Karl Kristiansen

Rådgiver industri
Morten Birkelund

Rådgiver
Asbjørn Holmen

Leder,
NCE Heidner Biocluster
Brit Rønning Johansen

Forretningsutvikler
Ann-Kristin Torgersen

Administrerende
direktør
Frank Larsen

Inkubatorrådgiver og
industridesigner
Ida Marie Huse
Gulbrandsen

Bærekraftskoordinator,
Klosser Resiliens
Lise Lotte Dalen

Prosjektleder og
kommunikasjonsrådgiver
Jannicke Stenberg
Mykkestue

Rådgiver
Jan Hultman

Inkubatorleder Hamar
Kristian Bakke Haugen

Leder, AgriFoodTech
Kristiane Haug Berg

Daglig leder
Kongsvinger
Lars Gillund

Kommunikasjonsrådgiver
NCE Heidner Biocluster
Linda-Theres Trondsen

Prosjektleder og forsker
NCE Heidner Biocluster
Karina Hauge Johansen

EU-rådgiver NCE
Heidner Biocluster
Linn Dybdahl

Kommunikasjonssjef
og daglig leder Tynset
Mali Hagen Røe

Inkubatorrådgiver
Marie Moen Unneberg

Prosjektleder,
digitalisering
Anja Løkken Stokke

Prosjektutvikler land
møter hav
Elise Sæle Dahle

Prosjektleder NCE
Heidner Biocluster
Sigrd Bratlie

Prosjektleder
Nis Valentin Nielsen

Forretningsutvikler
Ola Bolsen

Leder Klosser Resiliens
Regine Behrens Dyreg

Inkubatorrådgiver
Petter Høy

Forretningsutvikler
Ronny Olsson

Forretningsutvikler
Sian Gulli Hanssen

Prosjektleder
Tone Blixen

Inkubatorleder
Werner Melby

Klosser Resiliens™

– fra bærekraft til innovasjonskraft

”

Resiliens betyr evne til å takle og komme styrket ut av endringer. Det er nettopp det som er vårt oppdrag i Klosser Innovasjon – å bidra til resiliente virksomheter som er godt rustet for framtida.

Foto: Klosser Innovasjon

Foto: theplus.com/VESTRE

Foto: rafoinnredning.no/SALSUS

Gjør bærekraft til innovasjonskraft!

*Utnytte markeds- og innovasjonsmulighetene i **det grønne skiftet***

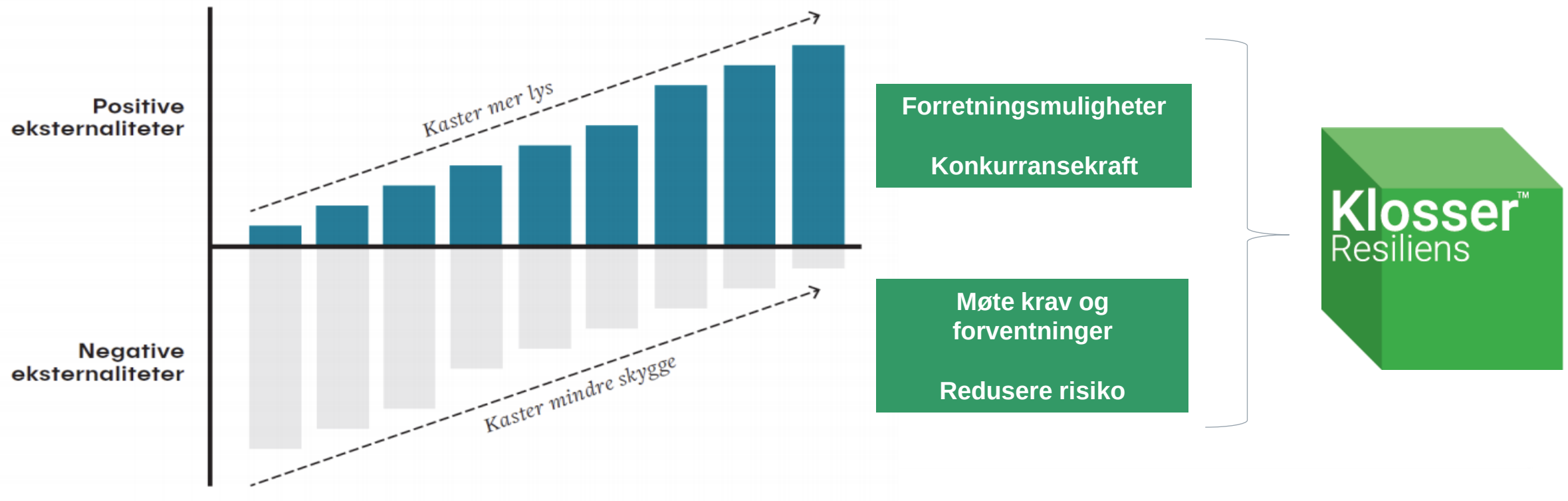
- Bestep praksis innen bærekraft og innovasjonsprosesser
- Skreddersydde workshops for ledergruppe og nøkkelpersoner sikrer forankring og felles forståelse
- Gjør bærekraftsarbeidet konkret og relevant for bedriftens hverdag

Bærekraftsmål som navigasjon:

Framtidens suksessbedrifter må ikke bare tilfredsstille nye krav om å redusere egen negativ påvirkning

....men også klare å *utnytte markeds- og innovasjonsmulighetene i det grønne skiftet!*

Mål

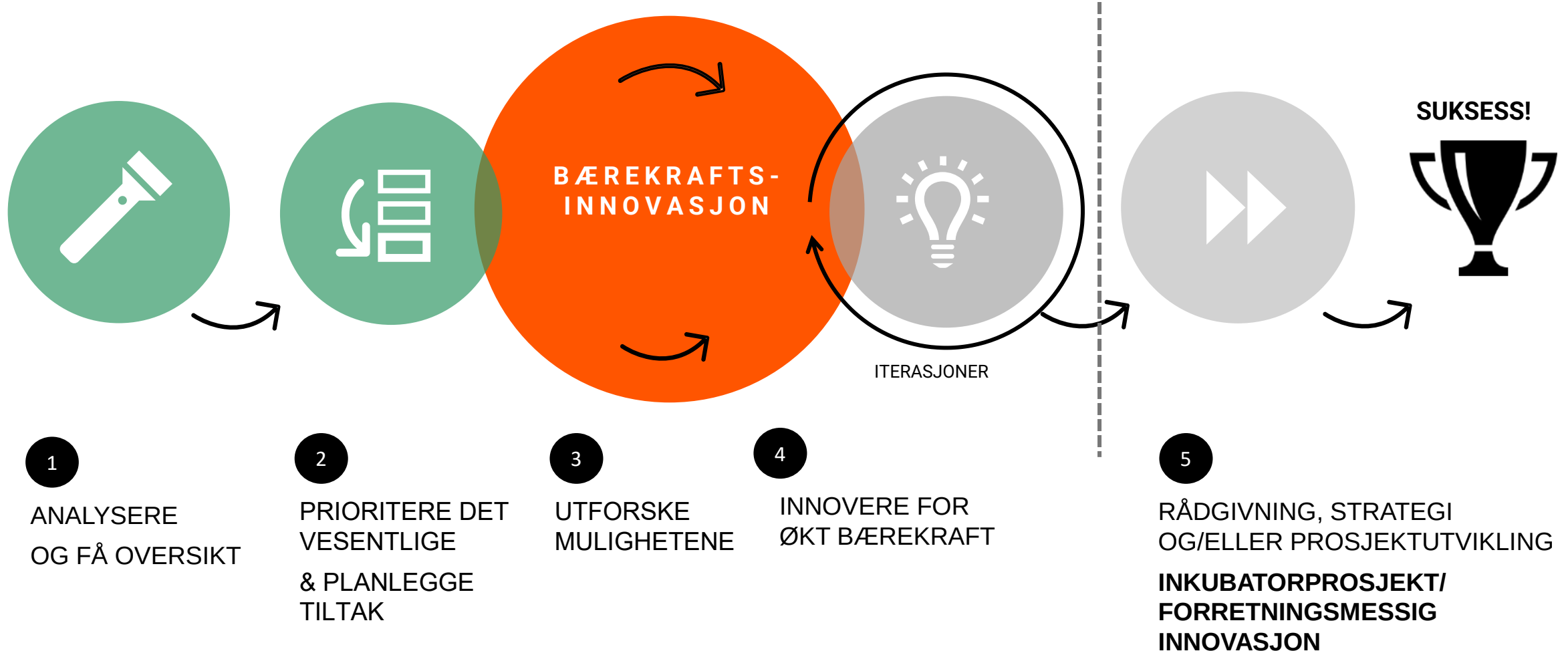
Hovedmål:

- **Utvikle prosjekter med *forretningspotensiale* og positiv effekt på økonomi, miljø og samfunn – for *enkeltbedrifter* eller for *klynger***
- Konkretisering av hvordan jobbe med bærekraft – de første steg mot en bærekraftstrategi
- Konkrete bidrag til hvordan din virksomhet kan bidra til oppnåelse av bærekraftsmål på konsernnivå

Klosser Resiliens metodikk

GRUNNSTAMME: 2 DAGER + WEBINAR + INNSIKTSFASE + 1 DAG

INTERESSENT
ANALYSE

Kartlegging av interessenter

Hvem skal vi
analysere?

Nye forventninger og krav fra interessentene

Myndigheter

Lovkrav
Avgifter
Incentiver

*Tilskuddsordningene
innrettes i tråd med
dette*

Unngå bøter/
økte avgifter

Bedre
posisjonert
for støtte

Attraktiv
forsknings-
partner

Forbruker + interesse- organisasjoner

Krav til bedrifter
og produkter

Styrket tillit/
omdømme

Kunde-
lojalitet

B2B kunder

Krav til sine
underleverandører

Økt
betalingsvilje

Besparelser
på redusert
ressursbruk

Økt
innovasjons-
evne

Mer attraktiv
som
leverandør

Bank

Krav til låne-
kundene

Bedre
betingelser

Redusert
klimarisiko

Investor

Krav til selskapene
de vil investere i

*Vil regne inn
klimarisiko og møte
krav til egen bransje*

Attraktivt
investerings-
objekt

Bedre
kapital-
tilgang

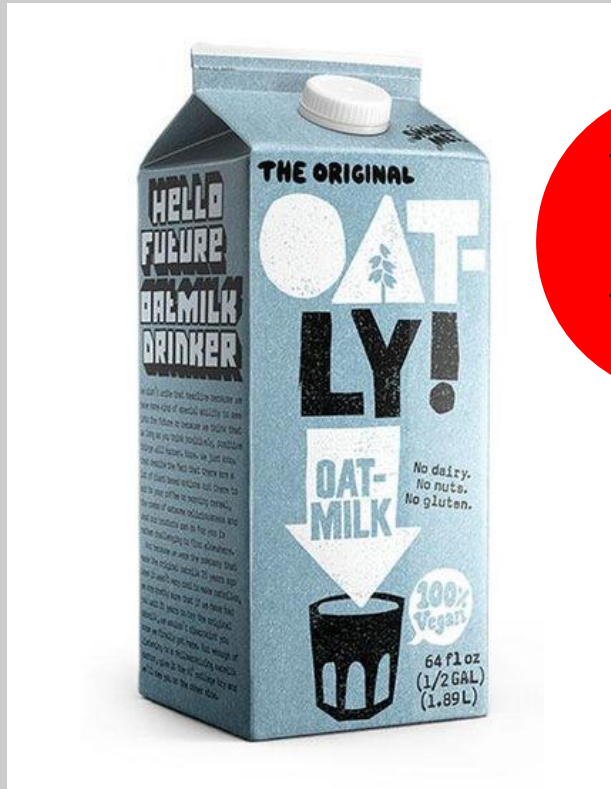

Arbeidstaker

Krav til bedriftene
de vil jobbe i

Attraktiv
som
arbeidsgiver

Økt
motivasjon
og lojalitet

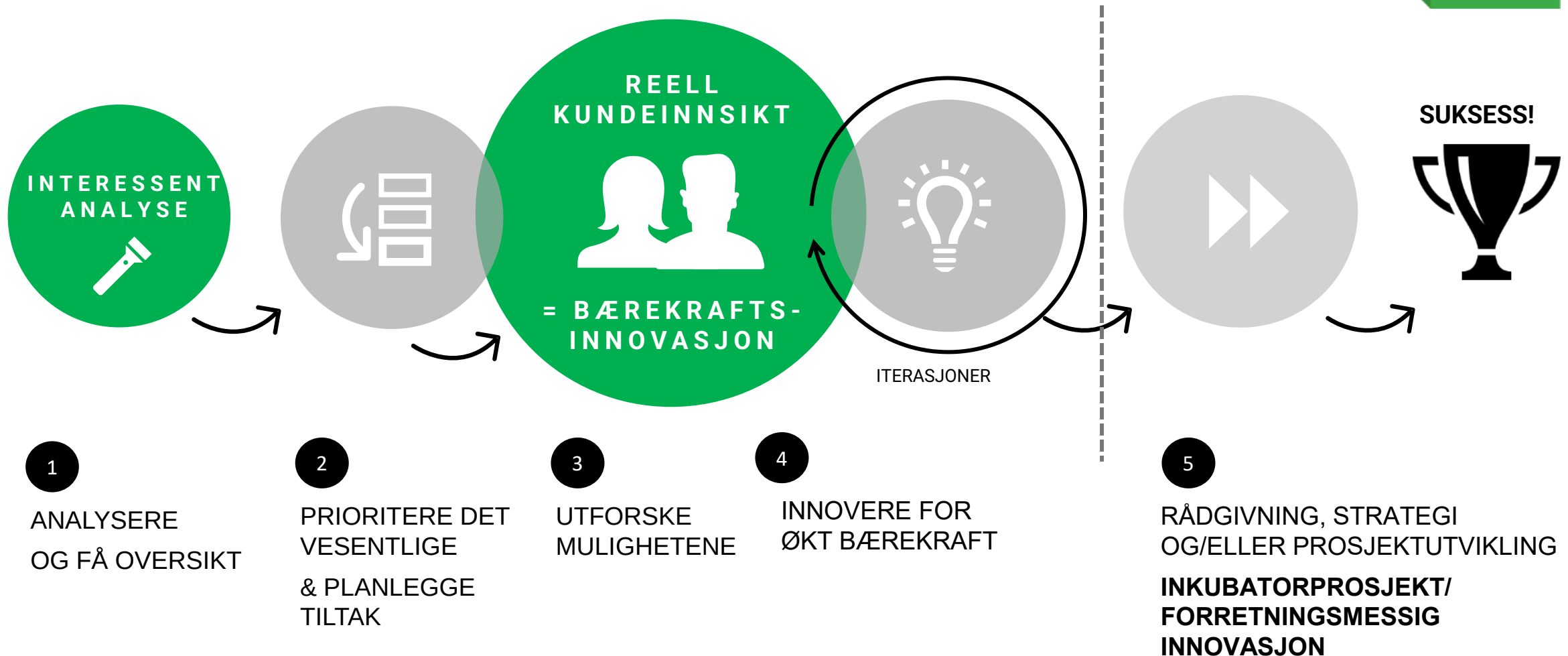

Metoder for kartlegging

Hvordan tar
vi tak i
oppgaven?

Interessentanalyse + reell innsikt

GRUNNSTAMME: 2 DAGER + WEBINAR + INNSIKTSFASE + 1 DAG

Vesentlighet- analyse; enkel og dobbel

Med dobbel vesentlighet skal
en nå vurdere virksomheten
med to linser:

- Selskapets påvirkning på ytre forhold (tar utgangspunkt i virksomheten, verdikjeden og interessenter).
- Ytre forholds påvirkning på selskapet (ytre forhold som påvirker selskapet finansielt; forretningsmodell, inntekter, marginer eller kapitalbehov)

KILDE:
<https://www2.deloitte.com/no/no/innsikt/klima-og-barekraft/hva-er-dobbel-vesentlighet.html>

Interessent	Undergruppe	Miljø skygge	Miljø lys	Sosial skygge	Sosial lys	Komm.
Miljø	Utslipp av klimagasser	Utslipp av klimagasser til atmosfæren	Utslipp av klimagasser til atmosfæren	Utslipp av klimagasser til atmosfæren	Utslipp av klimagasser til atmosfæren	
	Utslipp av luftforurensende stoffer	Utslipp av luftforurensende stoffer	Utslipp av luftforurensende stoffer	Utslipp av luftforurensende stoffer	Utslipp av luftforurensende stoffer	
	Utslipp av vannforurensende stoffer	Utslipp av vannforurensende stoffer	Utslipp av vannforurensende stoffer	Utslipp av vannforurensende stoffer	Utslipp av vannforurensende stoffer	
Sosial	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	
	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	
	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold	
Komm.	Komm.	Komm.	Komm.	Komm.	Komm.	
	Komm.	Komm.	Komm.	Komm.	Komm.	
	Komm.	Komm.	Komm.	Komm.	Komm.	

INTERESSENT
ANALYSE

PÅVIRKNINGS-
KARTLEGGING
INTERESSENER

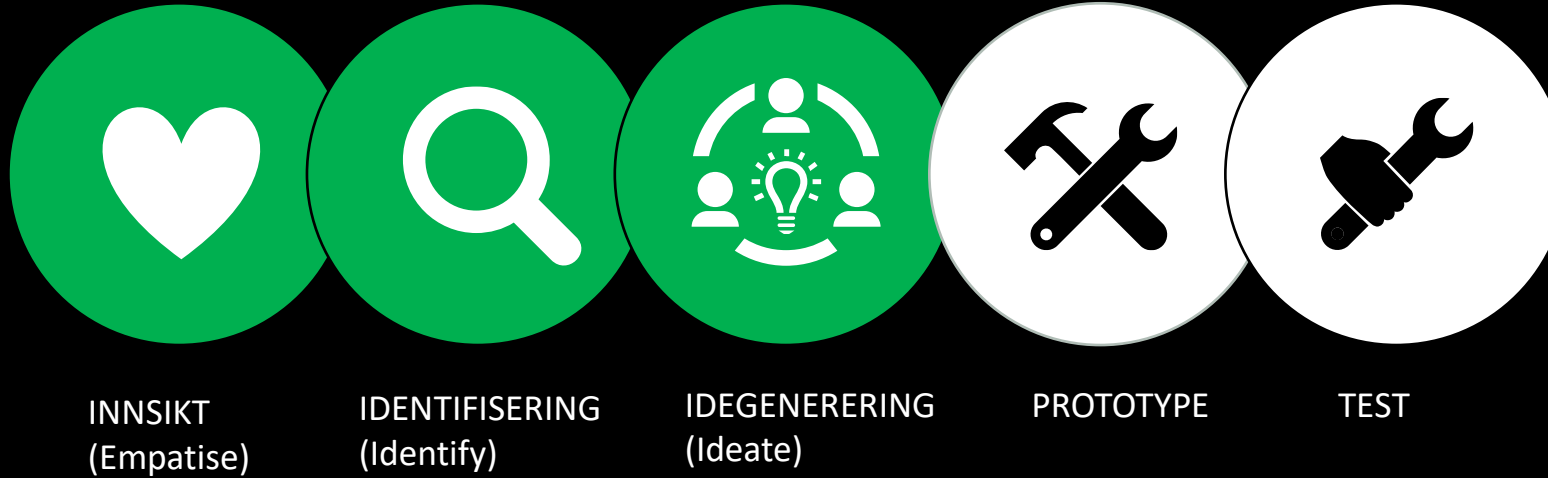
Foto:
Klosser Resiliens 2023

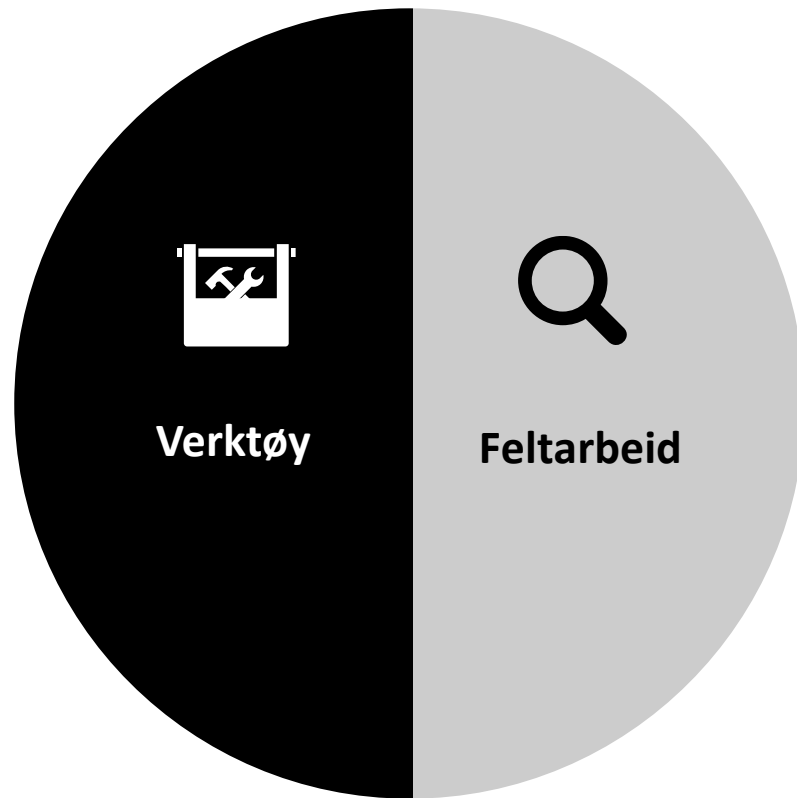
Metoder for reell kundeinnsikt

Hvordan gjør
vi det i
praksis?

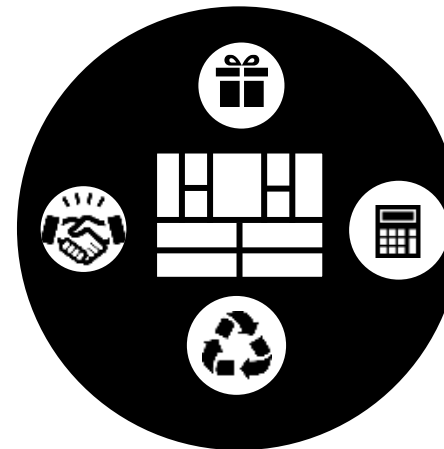

PRODUKTER TJENESTER

DesignThinking som prosess/metode

Behov

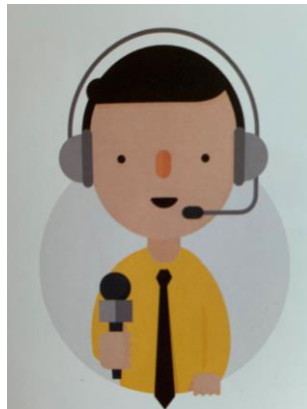
Løsning
(forretningsutvikling)

6 metoder til interessentinnsikt

Datadektiven

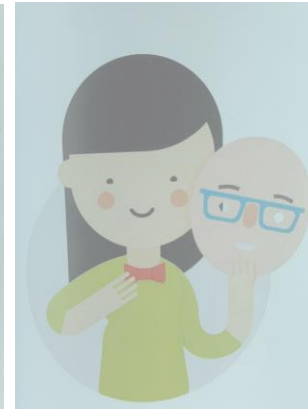
Journalisten

Antropologen

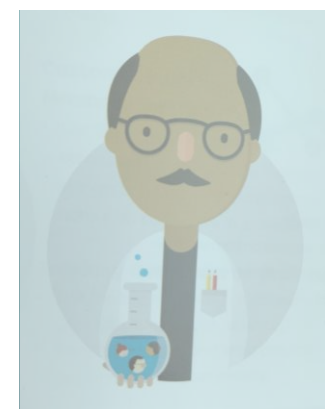
Improvisatøren

Samskaperen

Forskeren

Kilde: Value Proposition Design

Datadetektiven

GJENNOMFØRING: ■

Kilde: Value Proposition Design

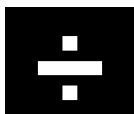
Metode: Bruker eksisterende data til å avdekke grunnleggende funn.

1. Googletrender/søkerord
2. Offentlig statistikk og rapporter
3. Egeninfo om eksisterende kunder/henvendelser
4. Fagartikler
5. Lover/regulatorisk info
6. Egen eller andres «knowhow» i form av statistikk, datafangst, forsight, analyse

Et **godt utgangspunkt** å starte med eksisterende informasjon før ytterligere forskning/studier. **Gode indikasjoner** på trender/tendenser/behov. Lett tilgjengelig «skrivebordsinfo»

Statiske data som er hentet ut fra en annen sammenheng (innovasjon i form av noe helt nytt, vil jo naturlig nok ikke inneha data – da det ikke finnes enda...)

Fra produkt til internasjonale tjenester

Norske Backer, Kongsvinger

– Det er ingen vei utenom lenger. Alle bedrifter må ha kontroll på klimagassutslippene sine. Svært mye skyldes energibruk, og feil energibruk, sier daglig leder Tom Owe Mikalsen i Norske Backer.

Med Backer Switch kan Norske Backer nå hjelpe bedrifter med å lage en plan for hva som kan gå på strøm, istedenfor fossile kilder som gass og olje.

– Vi kan beregne hva som skal til, hva det vil koste og om det i det hele tatt er mulig, sier Mikalsen.

– Vi innså at vi satt på en nøkkelkompetanse i det grønne skiftet, som vi nå kan levere som en tjeneste, sier daglig leder i Norske Backer Tom Owe Mikalsen (bildet). Denne kompetansen selger de nå under navnet Backer Switch.

Fra fossile energikilder til bruk av strøm til oppvarming

GJENNOMFØRING: ■ ■

Kilde: Value Proposition Design

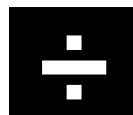
Metode: Snakk med interessenter.

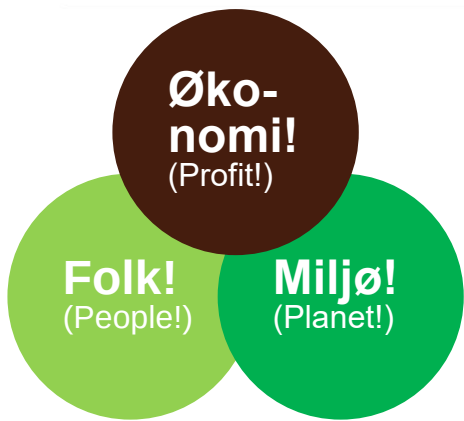
1. Beskriv hva du er ute etter å få innsikt i
2. Velg en interessent (som er forbundet til utfordringen)
3. Gjennomfør og dokumenter intervjuet/erfaringen

En rimelig metode for å skaffe seg **førstehåndsinnsikt** i hva interessenter tenker.

Interessenter kan fortelle deg noe i et intervju og ha en helt annen atferd i det virkelige liv. De vet ikke alltid hva de har behov for og variasjoner kan være store mellom ulike intervjuobjekter.

HVA

HVOR
-DAN

vestre

Creating caring meeting places - for all

Vestre Habitats: Hvordan vi kan få større biologisk mangfold i urbane områder gjennom smart møbledesign og vegetasjonsintervensjoner.
→

HVOR-
FOR!

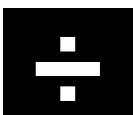
Metode: Observer

1. Tilbring tid med (relevante) aktører
2. Observer prosesser, metoder, praksis

En **objektiv metode** for å avdekke faktiske forhold i den virkelige verden.

Vanskelig å få tilgang til å observere dersom behovet skjer i kanaler man ikke har tilgang eller at man skal avdekke behov i tilknytning til helt nye ideer til produkter/tjenester som ikke ennå eksisterer.

GJENNOMFØRING: ■ ■ ■

Kilde: Value Proposition Design

Brukerstudier kan gi svar på de spørsmålene du ikke visste at du skulle stille...

Løsningen fungerer ikke slik du har tenkt det skal 😞
(brukeren gjør noe annet)

EKSEMPEL:
FINDMY

Løsningen fungerer på flere områder og løser nye problemer 😊

GJENNOMFØRING: ■ ■ ■ ■

Kilde: Value Proposition Design

Metode: Tverrfaglig problemløsning.

1. Co-working i tverrfaglige team
2. Fasilitering og prosessledelse
3. Løsningsfokus – men verifisering vha testing og justering.

Tverrfaglige team bestående av kunder, ulike interessenter og ulik fagkompetanse (økonomi, marked, teknologi, design, forretningsmodell) som bruker ulike synsvinkler for jobbe med problemløsninger.

Utfordringer; tid, kostnad, eierskap/IPR.

Bakgrunn og hovedmål med Sirkulære Solør:

- Lokalt næringsliv og Våler kommune har siden mars 2019 arbeidet med prosjektet «Sirkulære Solør».
- Målet er videreutvikling av industrisymbiosen på industriområdet på Braskereidfoss og bidra til etablering av nye sirkulære økonomier i regionen og Innlandet
- Hvorfor?
 - Ressursknapphet / Klimaendringer
 - Parisavtalen
 - EU's direktiv for sirkulærøkonomi, New Green Deal
 - Regjeringens bioøkonomistrategi
 - Bioøkonomi-satsingen i Innlandet
 - Behov for grønne arbeidsplasser
 - Solør's svar på det grønne skiftet

**SIRKULÆRE
SOLØR**

ÅSNES KOMMUNE

**Våler
kommune**

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Forankring i
ledende
bedrifter med
vekstpotensial
og
innovasjonslyst

BEDRIFTER

I Sirkulære Solør

Forestia

Forestia er en produsent av sponplater som leverer produkter i det skandinaviske og nordeuropeiske markedet. Fabrikken ligger på Braskereidfoss i Våler kommune i Innlandet.

Moelven Våler

Moelven Våler er Norges største sagbruk og er sentralt plassert ved jernbanen og riksvei 2 på Braskereidfoss. Det er egen tømmerterminal på anleggsområdet.

Nortura Samvirkekylling

Nortura Samvirkekylling er selve navnet i norsk kyllingproduksjon og har eget foreldredyrsrugerer på Braskereidfoss industriområde.

Transport bedrifter

Innenfor et samlet Braskereidfoss industriområde er det ulike transport og kjøretøyvirksomheter. Blant annet er Våler Transport og Nordermoen Transport plassert her.

Solør vidaregående skole

Solør vidaregående skole på Braskereidfoss ligger sentralt plassert vest på industriområdet og har NAF Trafikksenter som nabo i sør.

NAF Trafikksenter

NAF Trafikksenter AS er det største og mest moderne opplæringscenteret innen sikkerhetstrening på bane for førere av alle kjøretøyklasser.

Solør Renovasjon

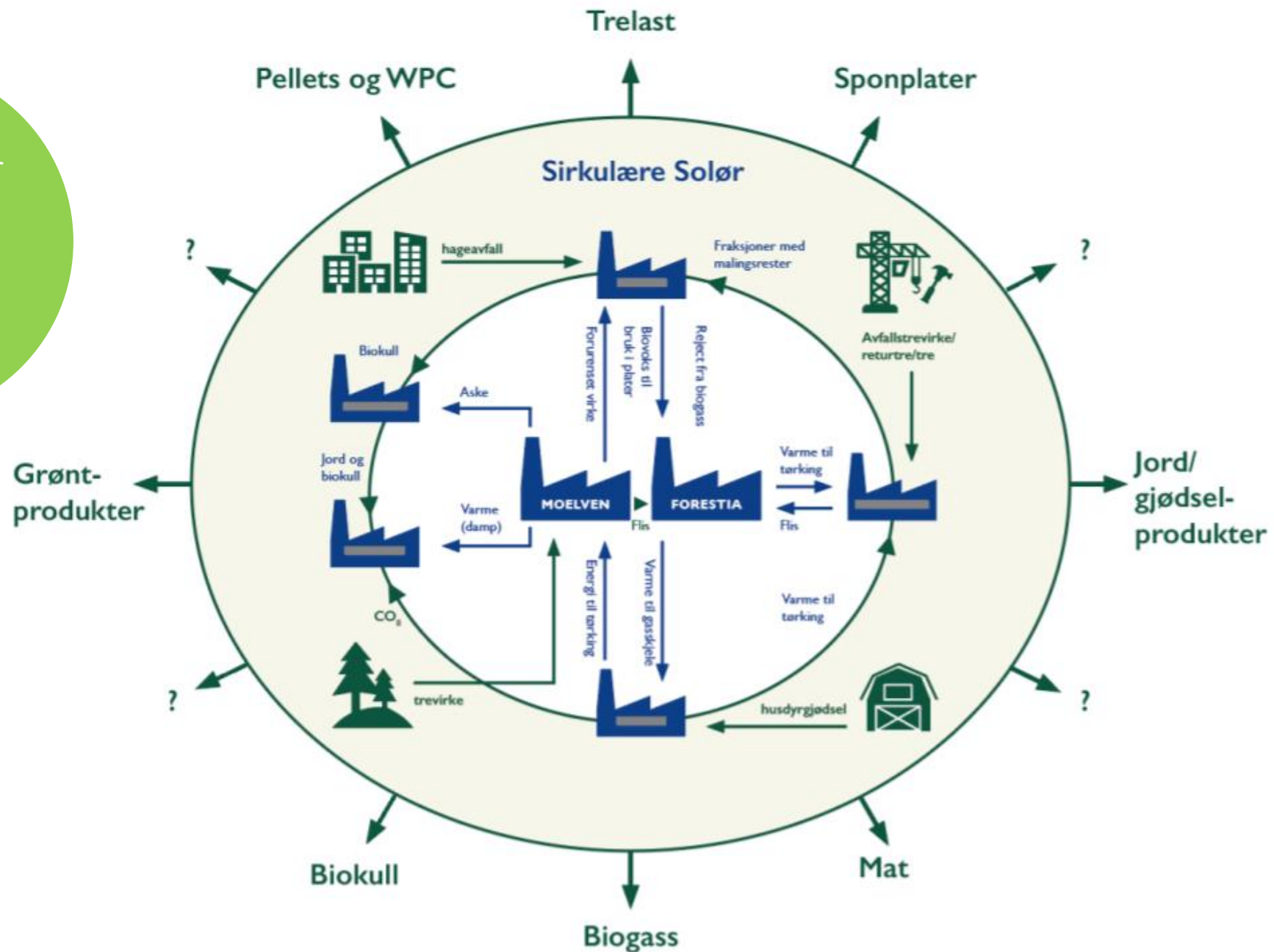
Solør Renovasjon IKS (SOR) er et interkommunalt selskap med kommunene Våler, Åsnes og Grue som eiere. På Braskereidfoss er det gjenvinningsstasjon.

Nittedal torvindustrier

Nittedal Torvindustri A.S har siden 1948 utviklet og produsert et bredt spekter kvalitetsprodukter til hagemarkedet. Disse produktene markedsføres under varemerket Floralux® og Nittedals Taktorv®.

1-2
industribedrifter
med
innovasjons-
fokus og
finansielle
muskler

Klosser Resiliens for klynger – 4 workshop + innsiktsarbeid

14 pitches

Selection

Cross-industry solutions

4 bedrifter - 3 sirkulære ideer på tvers!

**Askeforum; fra deponi til
gjødslingsressurs**

REDRIFT:	DATE:

Forestia
Moelven Våler
SOR
Nittedal Torvindustrier

**Smart sjåfør; elektrifisering og
nytt konsept for kjøreopplæring**

REDRIFT:	DATE:

Forestia
Moelven Våler
Nittedal Torvindustrier

**Vann/damp som ressurs; fiskeoppdrett
(barteoppdrett og vertikal dyrking)**

REDRIFT:	DATE:

Forestia
Moelven Våler
SOR

Sirkulære Solør gjør bærekraft til innovasjonskraft

08/11/2022 | Nyheter | Jannicke Mykkestue

Del:

Dette sier deltakerne:

-Jeg er mektig imponert over Klosser sitt arbeid, og ikke minst forberedning og sammensetning av workshop hver eneste gang. Dette har vært moro å få være med på og det har kommet meget gode prosjekter ut fra dette samarbeidet. Så tusen takk for at vi fikk muligheten til å være med på noe slikt unikt opplegg. **Roger Bekkemoen, avdelingsleder i serviceavdelingen Forestia**

-Jeg syns opplegget har vært veldig lærerikt. Gode hjelpemidler og god support fra dere i Klosser. For mitt vedkommende var det også nyttig å bli kjent med flere kollegaer i Solør-regionen, og som igjen kan bidra til en kortere vei for samarbeid på tvers av virksomheter. **Ole Enok Skjellestad, daglig leder Solør Renovasjon IKS**

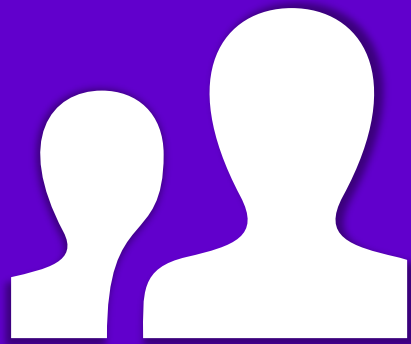
-Klosser Resiliens har gitt oss mulighet til, på en strukturert og tilpasset måte, å nærme oss viktige utfordringer i arbeidet med å gjøre vår bedrift mer bærekraftig. Gjennom gode diskusjoner med andre bedrifter i nærområdet, har vi fått viktige innspill som gjorde oss i stand til å se utfordringer fra nye synsvinkler og finne løsninger som ikke lå oppe i dagen. **Knut Berg, daglig leder Moelven Våler**

-Hva mener vi med bærekraft, grønne skiftet eller noe av de andre fine ordene? Er et ord eller handling??? I Sirkulære Solør er vi i hvertfall mye mer opptatt av handling. Handling som skaper fremtidige verdier og økt sysselsetting. Ord og prat får andre drive med. Derfor har vi valgt å samarbeide med Klosser Innovasjon. **Espen Svenneby, fabrikksejef Forestia**

Folk!

(People!)

Without great people,
even great ideas
are useless.

@simonsinek

Foto: Klosser
Innovasjon

**Felles verdigrunnlag,
tid, samarbeid for å
nå målene. På tvers
av bransjer og kultur.**

**SIRKULÆRE
SOLØR**

Miljø!

(Planet!)

**«Alle eier problemene»
– Sirkulære Solør er en del
av de grønne løsningene!**

**Restvarme
og damp**

**Returtrefabrikk
«fra flis til gull»**

**Andre restressurser
(avfall) – f.eks plast**

Foto: Unsplash +
Klosser
Innovasjon

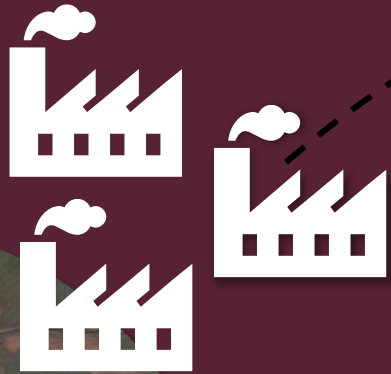
**Synergier i samarbeid;
samlokalisering sparer
ressurser, tid samt gir
løsninger på tvers.**

**SIRKULÆRE
SOLØR**

Økonomi!

(Profit!)

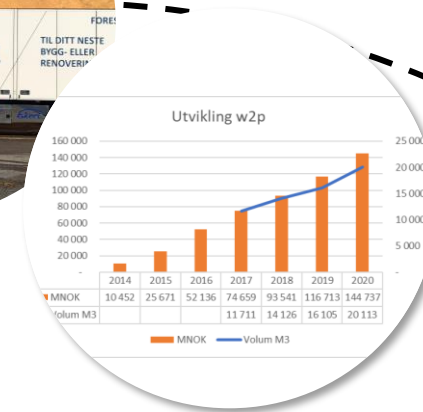

Kjerne-
virksomhet

Vekst i kjernevirksomhet
hos eksisterende industri

Foto: Forestia

- Øke **sysselsetting**
- Øke **kompetanse**
- Øke **eksport**
- Smart spesialisering;
slanke, bremse, lukke

Bruk av
restressurser
& økonomisk
bærekraft

SIRKULÆRE
SOLØR

Foto Klosser
Innovasjon

Folk!
(People!)

Miljø!
(Planet!)

**Øko-
nomi!**
(Planet!)

SIRKULÆRE SOLØR I 2030:

Grønn verdiskaping med utnyttelse
av **returflis**, bruk av restressursser
til **vertikalt landbruk** eller **landbasert
fiskeoppdrett**.

SIRKULÆRE
SOLØR

Vi eier alle bærekraftsutfordringer.

Din bedrift kan bli en del av løsningen,
alene eller sammen med andre.

Regine Behrens Dyreng | Klosser Resliens™ / Elverumregionen
Klosser Innovasjon AS / E-post: regine@klosser.no | Tlf: +47 400 21 350